

Zhang Ling'er

UN TORT PENTRU BUNICA

Traducere din limba engleză de

GABRIEL STOIAN

corintjunior

海豚出版社

DOLPHIN BOOKS

CICG

中国国际传播集团

Capitolul 1

Zile petrecute cu bunica

În jurul șirurilor de munți neîmblânziți plutea un strat de ceață pură. Înconjurat de acei munți, satul Ciuperca se cuibărea la poalele unuia dintre ei. În jur de douăsprezece căsuțe stăteau ascunse în tăcere și mister în creierul acelor munți îndepărtați, în care civilizația nu prea ajunsese. Acele case erau răspândite ici și colo, ca și cum un zeu ar fi răsturnat din greșeală tabla de șah, iar piesele se împrăștiaseră la întâmplare peste tot. Cu toate acestea, toate familiile trăiau destul de aproape una de alta, astfel că fiecare cunoștea pe fiecare. Aproape tot ce se afla într-o parte a satului, fie cocoș care cântă sau câine care latră, se afla la o distanță de la care se puteau auzi strigătele sătenilor din cealaltă parte.

Dincolo de acei munți se înălțau alți munți. Din cauză că era înconjurat de munți și avea o populație foarte redusă, satul nu se afla pe rutele de autobuz care existau în zonă. Cine voia să ajungă în cel mai apropiat oraș, Wangjiayu, trebuia să traverseze trei munți. De acolo, cine voia să ajungă în capitala județului, trebuia să călătorească cu un autobuz

patru ore și jumătate, îndurând drumuri montane sinuoase și denivelate. Bătrânii nu plecau din sat aproape niciodată. Munceau de la răsăritul soarelui și se odihneau abia la apus, ducând o viață simplă, liniștită și totuși izolată.

În urmă cu mulți ani, ca din senin, în acea zonă a apărut un grup de străini. Luptau cu un munte și cu altul. Bum-bum-bum! Așa făceau ciocanele pneumatice. Buuum! Sunau exploziile. Hai-hai-hai! ziceau muncitorii. Acei oameni au ținut-o așa cinci sau șase ani. În cele din urmă, munții au cedat, iar orașul Wangjiayu a beneficiat de un tren care mergea până în capitala județului. Viața a început să se desfășoare în mod firesc după ce au fost eliminate piedicile. Unu, doi, trei... și, la fel ca alții din multe sate, din ce în ce mai mulți tineri din satul Ciuperca, au coborât din munții neîmblânziți, au urcat în trenuri și au invadat orașele mari de departe, unde își împlineau visele. La scurtă vreme după aceea, sătucul Ciuperca aproape s-a golit, acolo rămânând doar bătrânii și copiii.

Părinții lui Lan Tianyuan nu au făcut excepție. Visul de a duce o viață mai bună le-a surâs și lor. În urmă cu doi ani, inimile lor au început să bată cu putere cu gândul la acel vis, iar ei s-au urcat în trenul rapid, plecând din creierul munților spre marile orașe. Tianyuan, fiul lor de șapte ani, a rămas acasă cu bunica.

Tianyuan nu apucase să își vadă bunicul. După cum povestea bunica, el se stinsese din viață înainte de nașterea lui.

— O, ce bine ar fi fost dacă bunicul tău ar mai fi trăit! Ar fi fost foarte fericit să te vadă! obișnuia să spună bunica.

Bunica era scundă și slabă, dar puternică și rezistentă. Pentru o femeie trecută de șaptezeci de ani, era destul de bine. Bineînțeles, ar fi fost absurd să te aștepți ca ea să se deplaseze cu ușurință, însă era activă și iute. Urca și cobora muntele cu ușurință, ca și cum ar fi pășit pe teren drept. Singura ei problemă erau dinții. Pierduse câțiva. Când mesteca, mâncarea îi rămânea în locul din care îi lipseau dinți, și ar fi inutil să mai spunem că restul dinților rămași îi dădeau mari dureri.

Tianyuan se întrista mult când o vedea pe bunica lui cu fața umflată și contorsionată de durerea provocată de vreun dinte. Îi spunea de nenumărate ori:

— Bunico! Hai să mergem la oraș ca să îți tratezi dinții!

În orașul Wangjiayu existau dentiști care o puteau ajuta.

Dar bunica nu voia să meargă acolo.

— Dinții mei sunt buni pentru vârsta mea. Pe de altă parte, dacă îmi umplu gura cu dinți falși, probabil că n-o să mai pot mânca nimic.

Lăsând deoparte aceste explicații, Tianyuan știa precis ce gândea bunica. Nu voia să-și cheltuiască banii agonisiți cu greu.

Bunica îi spusese în repetate rânduri, și acum îi repeta.

— Bunica strânge bani pentru ca tu să mergi la școală și, mai târziu, să-ți găsești o soție.

— Dar școlile publice sunt acum gratuite. Nu-i nevoie să economisești pentru școală. Pe de altă parte, am doar nouă ani. E mult prea devreme să te gândești să-mi găsești o soție. Strângându-l de bot, apoi mângâind cățelul care stătea ghemuit la picioarele lui, Tianyuan a spus: Nu-i așa, Matuan?

— Ham! Ham!

Auzindu-și numele, câinele a dat din coadă și a lătrat drept răspuns, ca și cum ar fi vrut să își ajute tânărul stăpân să își impună punctul de vedere.

Tianyuan a zâmbit cu toată gura. Matuan era un câine mic, de vreo patru ani și jumătate. Sătenii de la munte nu erau pretențioși privind rasa unui câine când alegeau unul, astfel că, după părerea lui Tianyuan, Matuan era cel mai frumos cățel din lume. Avea urechile ascuțite, cu care surprindea până și cel mai slab sunet, rotindu-le ca pe niște antene radar; ochii lui, negri precum cărbunile, mari și strălucitori, sugerau inteligență și agerime; blana lui era un amestec perfect de gălbui și negru, iar corpul îndesat și blănos reprezenta o invitație irezistibilă pentru oricine ca să îl mângâie. Matuan fusese un cadou oferit de Shitou, coleg de clasă al lui Tianyuan, cu ocazia Anului Nou Chinezesc. Cățeaua făcuse cinci pui, iar Tianyuan ceruse unul. În prima zi în care a ajuns în casă, cățelul îl alesese pe Tianyuan drept stăpân. Indiferent ce făcea acesta, cățelul îl urma curios, dând din coadă, alergând de colo-colo, ca un ghem de blană pufoasă. Observând că blana cățelului avea culoarea unui ghem de

sfoară din cânepă aflat într-un colț al casei, Tianyuan l-a botezat „Matuan” (cuvânt care în limba chineză înseamnă ghem de sfoară din cânepă).

— Nepotul meu va merge la facultate într-o bună zi. De aceea economisesc. Uită-te la Daqing, nepotul bunicii Wang. Are rezultate școlare excelente! Singura problemă este că taxele pentru facultate sunt prea mari, deoarece el trăiește la oraș. De fiecare dată când vorbește despre el, bunica Wang este și fericită, și îngrijorată.

Bunica Wang era o bătrână care locuia peste drum. Casa ei era pe diagonală față de cea în care locuia Tianyuan. Era cu câțiva ani mai în vârstă decât bunica lui, dar celor două le plăcea să se întâlnească și să își țină companie una alteia. Fiind vecine, se vizitau deseori pentru a sta la taifas. Când rodiile din grădina ei se coceau, bunica Wang trimitea întotdeauna câteva pentru Tianyuan. Iar când bunica lui făcea colțunași, bunica Wang sigur își primea porția. Oferind și primind, cele două femei se împăcau foarte bine, ca niște surori.

Daqing, nepotul bunicii Wang, a fost primul student din acel sătuc. În urmă cu patru ani, primise o scrisoare prin care era anunțat că era admis la facultate, ceea ce îi oferea cale liberă spre viața de la oraș. În acel an, toți sătenii au bătut în tobe și gonguri când l-au condus pentru a pleca la facultate. S-a spus că primarul s-a întâlnit cu Daqing și i-a pus în piept o decorație cu o floare roșie, pentru a-i răsplăti rezultatele școlare. De asemenea, primarul l-a invitat

la școala gimnazială pentru a ține un discurs, astfel încât să poată împărtăși elevilor de acolo tot ce știa despre activitățile școlare. Ori de câte ori aducea vorba despre nepotul ei, bunica Wang era copleșită de mândrie și bucurie.

— Bunica speră că și tu vei avea asemenea rezultate, la fel ca prietenul tău, Daqing, spunea bunica lui, întinzând o mână ca să atingă cu delicatețe fața nepotului ei.

— Știu, știu, bunico. O să învăț bine! spunea Tianyuan, schimonosindu-se.

— Băiat obraznic ce ești! chicotea bunica.

Ziua de naștere a bunicii era doar peste câteva zile, iar Tianyuan se gândea cum să îi facă o surpriză plăcută.

Era prima zi a vacanței de vară. La micul dejun, Shitou și Pangya, prietenii lui de joacă, au venit și l-au invitat să meargă pe muntele din spatele satului, spunând că tocmai se copseseră caisele.

— Am deja planuri pentru mai târziu, a spus Tianyuan, lăsându-și deoparte bolul cu budincă. Ce-ar fi să plecați voi primii?

— Nicio problemă! au fost de acord Shitou și Pangya, după care au plecat sărind și țopăind.

Curioasă, bunica l-a întrebat:

— Nu ai vrut să te joci? Ce plan important ai?

În acel moment, Tianyuan tocmai luase o îmbucătură din chifla caldă făcută de bunica lui. A mestecat repede și a înghițit. Arcuindu-și sprâncenele, a spus:

— Voiam să rămân cu tine.

— Ce drăguț ești! a exclamat bunica, și în privirea ei a înflorit un zâmbet, ca o crizantemă care înflorește în luna septembrie.

Se simțea binecuvântată că avea un nepot atât de simpatic și inteligent precum Tianyuan. Avea inima plină de speranță. Discuțiile despre nepotul ei deștept și scump erau subiectele ei preferate.

După micul dejun, Tianyuan s-a așezat lângă bunica lui. Având în mână o jumătate de porumb fiert, el a ales boabe din el, una câte una, pentru a i le da cățelului. După câteva momente de ezitare, a spus:

— Bunico, putem sta de vorbă?

Înclinându-și capul într-o parte pentru a se uita la nepotul ei, bunica a așteptat ca Tianyuan să continue.

El s-a tras mai aproape de ea, apoi și-a pus bărbia în poala ei.

— Bunico, vreau să o vizitez pe mama la oraș!

— De ce, ți-e dor de ea?

Tianyuan a dat din cap în semn că da.

Bunica a pipăit în buzunar și a scos o punguță din pânză, care avea un imprimeu floral. Cususe chiar ea acea punguță, folosind niște bucăți de pânză. A desfăcut nodul șireturilor subțiri, a scos dinăuntru un telefon mobil de culoare neagră și i l-a întins nepotului.

— Vorbește chiar tu cu mama.

Într-un zâmbet larg, dinții albi și drepți ai lui Tianyuan au sclipit.

— Așa fac! O să vorbesc puțin.

Tatăl și mama lui îi dăduseră bunicii telefonul mobil ultima oară când fuseseră acolo, cu ocazia Anului Nou Chinezesc, spunând că ar fi mai ușor să păstreze legătura cu ei dacă bunica avea propriul telefon mobil.

— Cum adică? O asemenea risipă de bani... Nu dai telefon în fiecare zi. Ori de câte ori ar fi nevoie, aș putea împrumuta telefonul de la unchiul tău.

Chiar dacă vorbise astfel, bunica a examinat telefonul cu atenție, atât pe față, cât și pe spate. Făcuse chiar și o mică husă din pânză pentru el.

Tianyuan a luat telefonul și a deschis aplicația WeChat. În aplicație existau doar două contacte – tata și mama. A apăsat butonul pentru „Video chat”, care avea alături poza mamei lui.

Gândindu-se la o posibilă reuniune de familie, Tianyuan s-a simțit oarecum agitat. Bum! Bum! Inima lui bătea mai tare. A observat că și mâinile îi tremurau ușor, în ritmul inimii. Nu a reușit să înțeleagă cu adevărat acea agitație. Doar nu era prima oară când o apela pe mama lui.

Telefonul a tot sunat, dar mama lui nu a răspuns. Și-a dat seama că nu avea semnal aproape deloc. A clătinat din cap și a spus:

— Bunico, aici nu avem semnal. O să urc pe muntele din spatele satului ca să stau de vorbă cu mama.

— Foarte bine, a spus bunica lui, apoi i-a reamintit: Nu te grăbi! Ai grijă să nu scapi telefonul pe jos.

— Am înțeles, i-a răspuns Tianyuan, în timp ce se îndrepta spre ușă.

Matuan s-a ridicat imediat și, ca o umbră, l-a urmat îndeaproape pe copil.

— Gândește-te dinainte ce vrei să îi spui mamei. Să nu vorbești aiureli. Apelul acela costă! l-a avertizat bunica.

— Știu, știu, bunico. Dar WeChat este gratis!

Ieșise deja din casă. Uitându-se în spate, ca să se asigure că bunica lui nu îl urma, Tianyuan a început să alerge cât de repede a putut spre muntele din spatele satului. Într-o zonă înconjurată de munți, semnalul telefonic nu era constant, deseori dispărând. Toți cei din sat, fie tineri ori bătrâni, cunoșteau secretul: exista un loc anume pe muntele din spatele satului în care semnalul era puternic. Întotdeauna puteau vorbi de acolo.

Tianyuan cunoștea atât de bine muntele, încât s-a simțit aproape ca în propria grădină când a ajuns acolo. Cunoștea fiecare centimetru, de exemplu, care copac dădea cele mai mari și zemoase caise sălbatice, sau care copac făcea nuci cu coaja cea mai subțire și cu miez gustos; sau care pom avea cele mai dulci curmale chinezești, sau că într-un anumit loc știut doar de el se găseau ciuperci mari și gustoase... știa toate acele locuri. Pentru el și prietenii lui de joacă, muntele din spatele satului era teren de joacă, un loc plin cu amintiri plăcute.

Matuan alerga fericit în urma stăpânului său. S-a oprit când și când ca să adulmece curios unele plante sau chiar câte o mică piatră. Câteodată și-a marcat teritoriul, făcând ceea ce trebuia, ridicându-și un picior din spate și urinând. „Am venit, am văzut și mi-am marcat teritoriul”, asta părea să spună Matuan.

Însă în acea zi, Tianyuan nu avea chef de joacă. Folosindu-și mâinile și picioarele, a urcat foarte repede pe vârful muntelui. A deschis telefonul. Avea semnal foarte bun.

Tata și mama lui lucrau la o firmă de construcții, tata ca zidar, iar mama ca bucătar. Ziua, mama avea telefonul la ea.

Întrebându-se ce făcea aceasta, Tianyuan a apăsat butonul de Videochat în aplicația WeChat.

Țârâit, țârâit. Apelul a durat ceva timp. „Răspunde, mamă!” a murmurat Tianyuan, bătând din picior. După cinci apeluri, a început să fie îngrijorat – dacă mama lui nu avea telefonul la ea?

— Șase, șapte, opt..., a numărat el țârâiturile.

Brusc, s-a simțit cuprins de un val de disperare. S-a scărpinat puțin în cap și s-a uitat în direcția casei.

— Hei, Yuan!

Glasul mamei l-a luat pe nepregătite. A coborât privirea și i-a văzut chipul pe ecranul telefonului.

— Mamă! a exclamat el entuziasmat.

— Da, Yuan. Totul e bine acasă? l-a întrebat mama cu glas oarecum plăcut surprins.

— Mamă! A început vacanța de vară. Vreau să vin să stau cu tine.

Ochii lui aveau strălucirea unei luni pline.

— Nu! a răspuns mama imediat. Trenul e prea aglomerat pentru un copil mic ca tine. De ce nu vrei să stai cu bunica și să o ajuți la treburile casei? Eu și tata suntem foarte ocupați. Și nu am avea timp ca să te plimbăm prin oraș.

Băiatul s-a întristat și a simțit o strângere de inimă. A avut impresia că aude cum visul lui se sfărâmă în bucăți.

— Mamă, doar două zile. O să fiu cuminte. Voi vă puteți face treburile. Nu va fi nevoie să-mi purtați de grijă.

— Vai, ce rost are? Gândește-te numai câți bani costă călătoria cu trenul! Eu și tata o să venim acasă când o să ne facem timp.

— Of, a făcut Tianyuan, și zâmbetul i-a dispărut de pe față. Cu glas slab, a întrebat: Și când vă faceți timp?

— Încă nu știu sigur. Rămâi acasă, fă-ți temele și ascult-o pe bunica. Să fii cuminte!

— Am înțeles, mamă. Ziua de naștere a bunicii este peste câteva zile. De fapt, vreau să vin în oraș ca să îi cumpăr un tort, a spus el în cele din urmă.

Nu văzuse niciodată un tort adevărat, ci doar într-o carte și pe ecranul computerului de la școală. În urmă cu câteva zile, Liu Xiangduo i-a spus:

— Tortul e tare duuulce, tare aromaat și foaaarte pufos. Ți se topește în gură, fără să-l mesteci. Unchiul meu de la oraș mi-a cumpărat unul de ziua mea.

— E mai bun decât bezelele?

Magazinul din sat al lui Papa Ma avea bezele de vânzare. Acelea erau cele mai bune dulciuri pe care le mâncase vreodată. După ce a rămas puțin pe gânduri, Xiangduo i-a răspuns:

— Nici pe departe. Bezelele sunt moi și dulci, dar nu-s aromate.

Tianyuan și-a înghițit saliva. Chiar uitându-se la Ziangduo plescăind din buze și salivând tot nu putea să-și închipuie cât de delicios poate fi un tort.

Bunica ar fi foarte fericită dacă ar primi un TORT dulce și pufos de ziua ei. Tianyuan voia să o vadă fericită. Voia să-i dispară toate ridurile de pe față de fericire.

— Tort? Dar e foarte scump. Fără a mai vorbi de banii risipiți pentru o asemenea călătorie. O să-i aducem noi un tort când venim acasă, ca să ne revanșăm. Cum ți se pare ideea asta?

— Păi..., a făcut el, ezitând. Bine, dar...

— Nu mai protesta, bine? l-a întrerupt mama. Apoi s-a grăbit să spună: Vai, trebuie să curăț legume și să le spăl. Am multe treburi. Mai ai ceva să-mi spui? Începe cu lucrurile mai importante. Dar repede!

Tianyuan și-a tras nasul. Bucuria pe care o avusese înainte de a-i telefona mamei se stingea treptat. Câteva lacrimi cristaline i-au izvorât în ochii mari. Era copleșit de amărăciune. Mama și tata veniseră acasă de Anul Nou chinezesc și rămăseseră două săptămâni. De atunci trecuseră șase luni. O mie și unu de lucruri îi treceau prin minte și voia să i le spună mamei: obținuse locul întâi la examenul de sfârșit de semestru și primise insignă de merit, bunicii îi căzuse încă un dinte și avea dureri de măsele din ce în ce mai des, Matuan crește și devenea tot mai inteligent, știa deja să aducă obiecte și să facă plecăciuni... dar graba mamei i-a alungat toate astea din minte. Nici nu știa cu ce să înceapă. Toate acele lucruri păreau deopotrivă importante și neînsemnate.

Tianyuan a îndepărtat telefonul. Fața lui de pe ecran a făcut loc imaginii cerului albastru și senin.

Pentru că nu i-a auzit răspunsul, mama l-a întrebat:

— Yuan, mai ești acolo? Grăbește-te, ce altceva mai...?

Rămânând tăcut, Tianyuan a întrerupt convorbirea. A dus o mână la ochi ca să își ștergă lacrimile. Nu voia ca mama lui să-l vadă plângând.

Inteligent, cățelul a simțit imediat ca este trist. S-a ridicat și l-a tras pe Tianyuan de picioare cu labele din față. Părea să întrebe: „Stăpâne, ești bine?”

— Hai acasă! a spus el și a strâns din buze.

Matuan a înțeles imediat. Întorcându-se, a început să alerge pe drumul care cobora pe coasta muntelui. Tianyuan nu s-a deranjat să îl corecteze, ci l-a urmat. Indiferent ce potecă urmau, în cele din urmă aveau să ajungă acasă.

A văzut pe jos o pietricică de mărimea unui capac de sticlă. Plictisit, i-a tras un șut puternic. Tresăltând, piatra s-a rostogolit pe potecă. Matuan a gonit ca să o prindă. Brusca, s-a oprit și, lunecând, a întors capul spre stăpânul lui. Tianyuan nu îl urma. Cu limba scoasă și dând din coadă, Matuan a rămas pe loc și a așteptat ca el să îl ajungă din urmă.

Tianyuan a privit spre peisajul îndepărtat și s-a încruntat, unindu-și sprâncenele. Nu vedea decât munți și iar munți.